

Community intervention to modify beliefs, traditions and practices of oral health in Yahya-Abad village

N. Pishva*

S. Asefzadeh**

*Assistant Professor of Pediatric Dentistry, Qazvin University of Medical Sciences, Qazvin, Iran

**Professor of Health Care Management, Metabolic Disease Research Center, Qazvin University of Medical Sciences, Qazvin, Iran

*Abstract

Background: Following a qualitative study on beliefs, traditions, and practices on children's oral health in one of the countryside of Qazvin, it was shown that the commitment to wrong beliefs and traditions could lead to various problems associated with practice of health recommendations by villagers.

Objective: To design a set of guidelines to modify the beliefs, traditions and practices of oral health in Yahya-Abad village.

Methods: In this community intervention qualitative research, 50-70 persons in two main groups including mothers and teachers of primary schools participated in educational workshops. Tooth brushes, tooth pastes and dental flosses were distributed among the children and their families. During an eight-month period of continuous oral health education, the effect of this practice was evaluated through focus group discussions.

Findings: The educational program used in our study resulted in an increase in level of knowledge and skill about oral health among the study populations. Although the education program was shown to have little effect on beliefs and practices of the study group yet the majority of individuals gave up some unhealthy traditional self-treatments. The distribution of tooth brushes among children made motivation for dental care only for a short time and the teachers failed to properly perform their roles in improving the healthy behaviors of the students.

Conclusion: Although increasing the knowledge of parents and teachers in promoting the degree of oral health is necessary however this alone seems to be inadequate to achieve desirable healthy behaviors.

Keywords: Oral Health Education, Social Dentistry, Community Intervention

Corresponding Address: Faculty of Dentistry, Qazvin University of Medical Sciences, Shahid Bahonar Blvd., Qazvin, Iran

Email: ne_pishva@yahoo.com

Tel: +98 2177506993

Received: 2009/09/12

Accepted: 2009/11/09

مداخله اجتماعی به منظور ارتقای سلامت دهان با توجه به باورها، سنتها و رفتارهای روستاییان یحیی آباد قزوین

دکتر سعید آصف زاده**

دکتر ندا پیشوا*

* استادیار گروه کودکان دانشکده دندان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی قزوین
** استاد گروه مدیریت خدمات بهداشتی - درمانی مرکز تحقیقات بیماری‌های متابولیک دانشگاه علوم پزشکی قزوین

آدرس مکاتبه: قزوین، بلوار شهید باهنر، دانشگاه علوم پزشکی قزوین، دانشکده دندان پزشکی، تلفن: ۰۲۱-۷۷۵۰۶۹۹۳ Email: ne_pishva@yahoo.com

تاریخ پذیرش: ۸۸/۸/۱۸

تاریخ دریافت: ۸۸/۶/۲۱

* چکیده

زمینه: نتایج یک مطالعه کیفی در مورد باورها، سنتها و رفتارهای مادران و معلمان در رابطه با سلامت دهان کودکان در مناطق روستایی قزوین در سال ۱۳۸۴ نشان داد که پای‌بندی به آداب و سنن غلط به بروز مشکلات متعدد در رعایت نکات بهداشتی در میان روستاییان منجر می‌شود.
هدف: مطالعه به منظور ارزیابی اثر برنامه‌های آموزش سلامت دهان بر نگرش و عملکرد مردم روستای یحیی آباد قزوین انجام شد.
مواد و روش‌ها: در این پژوهش کیفی مداخله‌ای که در سال ۱۳۸۵ انجام شد تعداد ۵۰ تا ۷۰ نفر در قالب دو گروه مادران و معلمان دانش‌آموزان مدارس ابتدایی روستای یحیی آباد در کارگاه‌های آموزشی شرکت نمودند. مسواک، خمیر و نخ دندان بین کودکان و خانواده‌ها توزیع شد. طی یک دوره ۸ ماهه علاوه بر آموزش مداوم با تکیه بر جنبه‌های مثبت و منفی باورها و عملکرد مردم در زمینه سلامت دهان، تأثیر آموزش در جلسه‌های بحث گروهی ارزیابی شد.
یافته‌ها: برنامه آموزشی موجب ارتقای سطح دانش و مهارت مادران و معلمان در رابطه با سلامت دهان شد. اگرچه تأثیر آن بر باورها و عملکرد مردم کم بود ولی بیش‌تر آنها خود درمانی‌های نادرست سنتی را ترک کردند. توزیع مسواک و خمیر و نخ دندان تنها در کوتاه مدت باعث جلب انگیزه کودکان برای مراقبت از دندان‌ها شد. معلمان نقش خود را در زمینه تقویت رفتار مناسب در دانش‌آموزان ایفا نکردند.
نتیجه‌گیری: اگر چه افزایش آگاهی و دانش والدین و معلمان برای ارتقای سلامت دهان ضروری است، اما به تنهایی برای دستیابی به رفتارهای مطلوب بهداشتی کافی نیست.

کلیدواژه‌ها: آموزش سلامت دهان، دندان پزشکی اجتماعی، ارتقای سلامت دهان

است علاوه بر تکیه بر عادت بهداشت دهان نظیر مسواک زدن و نخ کشیدن، استفاده از ترکیب‌های فلوراید و کاهش مصرف مواد قندی مورد توجه قرار گیرد. ترویج الگوی صحیح تغذیه‌ای و بهداشتی از دوران کودکی باعث ایجاد و تقویت رفتارهای صحیح و ارتقای سلامتی در سطح فردی و اجتماعی می‌شود.
در سیستم مراقبت‌های اولیه سلامت باید به‌روزان، مربیان بهداشت مدارس، پزشکان خانواده، دندان‌پزشکان عمومی و دندان‌پزشکان اجتماعی مشارکت نمایند.^(۱) در برنامه آموزش سلامت دهان به دانش‌آموزان ۷ تا ۸ ساله در انگلستان، دندان‌ها و نقش آنها، پوسیدگی و سایش و نحوه مراقبت از دندان‌ها مورد توجه قرار گرفتند. کودکان

* مقدمه

سلامت دهان و جامعه عبارت است از علم و هنر پیشگیری از بیماری‌های دهان و دندان، ارتقای سلامت دهان و بهبود کیفیت زندگی از طریق تلاش‌های سازماندهی شده جامعه. آموزش سلامت دهان ترکیبی از فرصت‌های یادگیری به منظور تسهیل سازگاری و عادت‌های اختیاری طراحی شده است. این عادت‌ها به بروز رفتارهایی منجر می‌شود که جامعه را به سمت سلامت دهان هدایت می‌کند. آگاهی و شناخت از عوامل ایجاد بیماری‌های دهان و دندان، راهنمایی در پیشگیری از بروز آنهاست. در برنامه آموزش سلامت دهان لازم